

ULUSAL VE RESMİ BAYRAMLARDA YAPILACAK TÖRENLER YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 14/8/1981, No: 8/3456
Dayandığı Kanunun Tarihi : 17/3/1981, No: 2429
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 1/10/1981, No: 17475
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cildi: 20, S. 1682

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ:

Madde 1 – 1. Bayramların anlam ve önemine uygun olarak coşku ile kutlanmasını sağlamak ve böylece Büyük Atatürk'e ve ilkelerine bağlılığı geliştirmek ve Ulusal birliği pekiştirmek,

2. Ulusal ve Resmi Bayramlarda yapılacak törenleri düzenlemek, bütün Koordinatör Kuruluş ve Bakanlıkları belirlemek, resmi ve özel kuruluşların bu konuyla ilgili hizmetlerinde birlik ve beraberliği sağlamak,

3. Kuruluş ve Bakanlıkların törenlerle ilgili düzenlemelerine dayanak olacak esasları belirlemektir.

KAPSAM:

Madde 2 – 17/3/1981 tarih ve 2429 sayılı "Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun"da yazılı, Cumhuriyet Bayramı, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı ile Zafer Bayramı Kutlama Törenlerini düzenlemek ve yürütmekle görevli bütün Resmi ve Özel Kurum ve Kuruluşların faaliyetlerini kapsar.

YASAL DAYANAK:

Madde 3 – Bu yönetmelik 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

KOORDİNATÖR KURULUŞ VE BAKANLIKLAR:

Madde 4 – Cumhuriyet Bayramı törenleri; Başkentte Dışişleri, Başkent dışında İçişleri Bakanlığının, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenleri, Milli Eğitim Bakanlığının,

(Değişik: 13/4/1995-95/6791 K.) Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı törenleri, Milli Eğitim Bakanlığının, Zafer Bayramı törenleri, Genelkurmay Başkanlığının Koordinatörlüğünde düzenlenir.

KUTLAMA KOMİTELERİ:

Madde 5 – 1. İl, İlçe ve Bucaklarda bütün törenler (Zafer Bayramı hariç) Mahalli Mülkiye Amirinin veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, Garnizon Komutanlığı, Belediye Başkanlığı, Jandarma, Emniyet, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı temsilcilerinden; Bucak Müdürü olmayan Bucaklarda, Kasaba ve Köylerde en yüksek dereceli okul müdürleri arasından en kıdemlisinin Koordinatörlüğünde varsa Belediye Başkanı, Köy Muhtarı ve bir Öğretmenden oluşur.

2. Kutlama Komitelerine çağrı üzerine, törenlerin düzenleme ve yürütülmesine katkısı olabilecek Bakanlık, Kuruluş Temsilcileri ve Danışman kişiler de alınabilir. Komite toplantılarına katılmak zorunludur.

3. Zafer Bayramı törenleri, Garnizon Komutanlığınca düzenlenip yürütülür.

KUTLAMA KOMİTELERİNİN GÖREV, YETKİ VE ÇALIŞMA USULLERİ:

Madde 6 – 1. Kutlama Komiteleri, Komite Başkanının çağrısı üzerine toplanır.

2. Kutlama Komiteleri, bu yönetmelik esasları dahilinde:

Bayramların özelliğine ve mahallin durumuna göre anma, tören ve gösteri programları hazırlarlar.

Hava koşullarının uygun bulunmaması halinde, açık alanlarda yapılacak olan gösteriler Komitece haftanın ilk tatil gününde yapılmak üzere bir defaya mahsus olarak ertelenebilir. Ancak günün anlam ve önemini belirten programın diğer kısmı uygun yerlerde yapılır.

Bayram törenlerinin amaca uygun olarak kutlanabilmesi için yapılacak çalışmaların zamanlamasını yaparlar ve gereken araç ve gereçleri sağlarlar.

Yapılacak program içerisinde çeşitli gösterilere, yarışmalara, süslemelere, ışıklandırmalara ve fener alayları gibi bayramla ilgili faaliyetlere yer verirler.

3. Kutlamalara katkısı bulunabilecek diğer Kuruluşlar ve kişiler Komitece verilecek görevleri yapmakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RESMİ TÖRENLERDE UYGULANACAK GENEL ESASLAR:

Madde 7 – 1. CUMHURİYET BAYRAMI,

Bayram, 28 Ekim günü saat 13.00'de 21 pare top atışı ile başlar, 29 Ekim günü saat 24.00'de son bulur.

A. Başkent'te:

a. Atatürk Anıtlarına çelenk koyma töreni,

b. Anıt Kabir'de çelenk koyma töreni ve İstiklal Marşı ile göndere bayrak çekilmesi,

c. Devlet Başkanının tebrikleri kabul töreni,

ç. İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesini müteakip tören geçişi ve programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Atatürk Anıtlarına çelenk koyma törenleri, Ankara Valiliğince düzenlenir. Tören programının hazırlanması, törende uygulanacak genel esasların tesbiti, tören yerlerindeki protokol düzenlemeleri ve katılacakların belirlenmesi Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce yapılır.

B. Başkent dışında:

a. Atatürk Anıt veya Büstüne çelenk koyma töreni ve İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b. Mahalli Mülkiye Amirinin tebrikleri kabul töreni.

Mahalli Mülkiye Amiri, Makamında Ek 1 deki listede gösterilen sıraya göre tebrikleri kabul eder.

c) (**Değişik: 11/4/1984 - 84/7933 K.**) Bayramın kutlanması.

Mahalli Mülkiye Amiri, yanında Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanı olduğu halde geçiş katılanların ve halkın bayramını kutlar.

ç) Mahalli Mülkiye Amirinin Bayramın anlam ve önemini belirten konuşması.

d) **(Değişik: 11/4/1984 - 84/7933 K.)** Tören geçişi,

Tören geçişi, Mahalli Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanı tarafından şeref tribününde ayakta kabul edilerek selamlanır.

Şeref tribününde, Mahalli Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanından başka, Ek - 1 listedeki kişilere, şeref tribününün durumuna göre, sıra ile yer verilir.

e. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

2. ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI:

Bayram, 23 Nisan günü saat 08.00'de başlar ve saat 24.00'de son bulur.

A. Başkent'te:

a. Bayramın açış konuşması,

Bayramın açış konuşması Milli Eğitim Bakanı tarafından yapılır.

b. Anıt Kabir'de çelenk konulması töreni ve İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

Anıt Kabir'de çelenk, Milli Eğitim Bakanı ve beraberindeki heyetle konur.

c. Atatürk Anıtlarına çelenk koyma töreni,

Atatürk Anıtlarına çelenklerin konulması Valilikçe (Milli Eğitim Müdürlüğü) düzenlenir.

ç) **(Değişik: 11/4/1984 - 84/7933 K.)** Bayramın kutlanması,

Vali tarafından beraberinde Garnizon Komutanı ile Belediye Başkanı olduğu halde törene katılanların ve halkın bayramı kutlanır, İstiklal Marşı ile Bayrak göndere çekilir.

d. Konuşma yapılması ve şiirler okunması,

Kutlama programında yer alan konuşmalar yapılır ve şiirler okunur.

e. Tören geçişi ve gösteriler,

Tören geçişi düzeni ve gösteriler kutlama programında belirtilir.

f. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Devlet büyüklerini, ziyaret, gösteri, temsil ve bale gibi öğrenciler tarafından yapılacak çeşitli faaliyetler de programda belirlenir.

B. Başkent Dışında:

Başkent'te uygulanan tören ve kutlamaların, (b) fıkrası dışındaki düzenlemeler aynen uygulanır.

Bayramın açış konuşması Kutlama Komitesinin görevlendireceği bir öğretmen tarafından yapılır.

3. ATATÜRK'Ü ANMA VE GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

Bayram, Atatürk'ün 19 Mayıs 1919 da SAMSUN'da karaya çıktığı saat olan 07.00'de başlar ve 19 Mayıs günü saat 24.00'de son bulur. 19 Mayıs günü saat 07.00 de yalnız ANKARA ve SAMSUN'da 21 pare top atışı yapılır.

A. Başkent'te:

a. Anıt Kabirde çelenk koyma töreni ve İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b. **(Değişik: 13/4/1995-95/6791 K.)** Bayramın açış konuşması, İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesini müteakip Milli Eğitim Bakanı tarafından tören alanında yapılır.

c. Gençlik adına konuşma yapılması ve şiir okunması,

Gençlik adına, bir öğrenci tarafından konuşma yapılır ve bir öğrenci tarafından da şiir okunur.

ç. Atatürk'ün Gençliğe Hitabesinin okunması,
Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi okunur ve Gençlik Atatürk'e cevap verir.

d. Samsun'dan getirilen bayrağın kabul töreni,

Samsun'dan getirilen bayrağın Devlet Başkanına sunulmasından sonra şeref çağrısı yapılarak Gençlik Marşı söylenir.

e. Tören geçişi,

Tören geçişi alt komitece tesbit edilen sıraya göre yapılır.

f. Gösteriler,

Gösteriler alt komitece önceden tespit edilen şekilde yapılır.

g. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Günün anlam ve önemine uygun olarak, halk oyunları, konferanslar, sergiler, yarışmalar, tiyatro, bale, konser gibi çeşitli faaliyetlere yer verilir.

B. Başkent Dışında:

a. Atatürk Anıt ve Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklal Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b) **(Değişik: 11/4/1984 - 84/7933 K.)** Bayramın kutlanması,

Mahalli Mülkiye Amiri yanında, Garnizon Komutanı veya Temsilci, Belediye Başkanı olduğu halde, törene katılanların ve halkın bayramını kutlar, İstiklal Marşı ile Bayrak göndere çekilir.

c. Bayramın açış konuşması,

Mahalli Mülkiye Amiri veya Kutlama Komitesince görevlendirilecek kişi tarafından yapılır.

ç. Gençlik adına konuşma yapılması ve şiir okunması,

Gençlik adına programda gösterilen konuşma yapılır ve şiirler okunur.

d. Başkent'te uygulanan düzenlemenin (ç) - (e) - (f) ve (g) fıkraları aynen uygulanır.

4. ZAFER BAYRAMI

Bayram, 30 Ağustos günü saat 07.00'de başlar ve saat 24.00'de son bulur. Saat 12.00'de 21 pare top atışı yapılır.

(Değişik ikinci paragraf: 9/8/2010-2010/800 K.) Başkent'te Genelkurmay Başkanlığınca, Başkent dışında Garnizon Komutanlıklarınca, Genelkurmay Başkanlığının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlayacağı devamlı talimatına göre yürütülür.

5. **(Ek: 9/8/2010-2010/800 K.)** CUMHURİYET BAYRAMI, ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI, ATATÜRK'Ü ANMA VE GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI VE ZAFER BAYRAMI İLE İLGİLİ ORTAK HÜKÜMLER

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı ile Zafer Bayramının Başkent'teki tebrikatında TBMM Başkanı veya Başbakan bulunması durumunda, TBMM Başkanı ve Başbakan tebrikatı koordinatör kurum temsilcisi ile birlikte kabul eder ve önde yer alır. Taşrada Cumhuriyet Bayramı dâhil bütün bayramların tebrikatında, TBMM Başkanı, Başbakan veya Bakan bulunması durumunda, TBMM Başkanı, Başbakan veya Bakan tebrikatı Mahalli Mülkiye Amiri ile birlikte kabul eder ve önde yer alır.

Tören geçişinde, TBMM Başkanı, Başbakan veya Bakan bulunması durumunda, bu kişiler tören geçişini Mahalli Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı ve Belediye Başkanı ile birlikte şeref tribününde ayakta kabul ederek selamlar.

Başkent dışında TBMM Başkanı, Başbakan veya Bakan bulunması durumunda, bu kişiler şeref tribününde Mahalli Mülkiye Amirinden önce yer alırlar. Bu durumda Ek-1 listedeki kişilere şeref tribününün durumuna göre Mahalli Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı ve Belediye Başkanından sonra sıra ile yer verilir.

(Ek paragraf: 22/8/2011-2011/2172 K.) Ulusal ve Resmi Bayram törenlerine Cumhurbaşkanının katılımı halinde, tebrikatı Cumhurbaşkanı kabul eder ve tören geçişini ayakta kabul ederek selamlar.

DIŞ TEMSİLCİLİKLERİMİZDE YAPILACAK TÖRENLER

Madde 8 – Dış Temsilciliklerimizde yapılacak Ulusal ve Resmi Bayram Törenleri, Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce verilecek talimata göre düzenlenir ve kutlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

ÇELENKLER HAKKINDA UYGULANACAK YÖNETMELİK

Madde 9 – Çelenkler, 4/9/1973 gün ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Resmi Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanma, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik" esaslarına göre konur.

BAYRAĞIN GÖNDERE ÇEKİLİŞİ

Madde 10 – Bayrak, varsa bando eşliğinde, törene katılanlar ve halk tarafından söylenen İstiklal Marşı ile göndere çekilir.

BAYRAM SÜRESİNDE YAPILAN ÇEŞİTLİ DÜZENLEMELER

Madde 11 – (Değişik: 9/8/1999-99/13224 K.)

Mülki Amirin ve Garnizon Komutanlığının alacağı tertip ve düzenle, tugay ve eşidi askeri birlikler ile daha üst komutanlıkların bulunduğu garnizonlar ve bu gösterileri yapabilecek imkanlara sahip mahalli merkezlerde halkın görebileceği yerlerde; bando konserleri, bando ve tören bölüğü gösteri yürüyüşü ile hava kararınca havai fişek, ışık ve ses gösterileri düzenlenir.

BAYRAM SÜRESİNCE RESMİ VE ÖZEL BİNALARDA DÜZENLEME

Madde 12 – Bayramın başlangıç ve bitiş saatleri arasında resmi daire, özel kuruluşlar, müesseseler ve askeri birlik, kurum ve karargahlar bayraklarla donatılır, geceleri de aydınlatılır.

TOP ATIŞLARI

Madde 13 – Cumhuriyet ve Zafer Bayramlarında 21 pare top atışı, tören kartucu (kartuşu) ile atış yapmak olanağına sahip olan hafif topçu birliği bulunan Ordu, Kolordu, Tümen ve Tugaylar ile Deniz ve Hava üslerinin bulunduğu büyük şehir merkezlerinde (il merkez nüfusu 300.000 ve daha yukarı şehirler) uygulanır.

BUCAK, KASABA VE KÖYLERDE YAPILACAK DÜZENLEME

Madde 14 – Bucak müdürü bulunmayan bucaklarla, kasaba ve köylerde yapılacak törenler, Kutlama Komitelerince bu yönetmelik esaslarına uygun olarak, mahallin özelliklerine göre düzenlenir.

ALT KOMİTELER

Madde 15 – Kutlama komiteleri, Resmi Bayramların özelliklerine göre programların hazırlanmasında alt Komiteler oluşturabilir.

KOORDİNASYON

Madde 16 – İl Kutlama Komiteleri 19 Mayıs gösteri programlarının ne şekilde hazırlanacağı hususunda il dahilindeki diğer Kutlama Komitelerine gereken talimatı verir ve programlar bu talimata göre hazırlanır.

BEŞ YILDA BİR YAPILACAK TÖREN

Madde 17 – Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı gösterileri, bir senaryoya bağlı olarak değişik renk ve nitelik arzeden gösteri ve fon çalışmaları bir bütün halinde her beş senede bir yalnız Başkent'te uygulanır.

YÖNERGE

Madde 18 – Koordinatör Kuruluş ve Bakanlıklar bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak koordine ettikleri bayramlarla ilgili yönerge yayımlayabilir.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN YÖNETMELİK

Madde 19 – Milli Eğitim Bakanlığınca 14 Mart 1967 gün ve 12551 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "19 MAYIS Gençlik ve Spor Bayramı Kutlama Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK

Madde 20 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 21 – Bu Yönetmeliği Bakanlar Kurulu yürütür.

Ek - 1 İŞARETLİ LİSTE (Değişik:11/4/1984 - 84/7933 K.) ⁽¹⁾

Başkent dışındaki illerde :

Tebrikata giriş sırası :

1. T.B.M.M. üyeleri,

2. Mahallin en büyük komutanı, general ve amiraller, garnizon komutanı,

3. (Değişik:14/11/2011 - 2011/2408 K.) Büyükşehir belediye başkanı, bakan yardımcısı, il belediye başkanı, büyük şehirlerin genel törenleri dışında özellikle ilçelerde yapılan törenlerde büyükşehir belediye başkanından sonra ilçe belediye başkanı,

4. (Değişik : 22/11/2000 - 2000/1714 K.) Cumhuriyet Başsavcısı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı, Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı, Bölge İdare Mahkemesi Başkanı, Üniversite Rektörleri, Baro Başkanı,

5. (İptal: Danıştay Onuncu Dairesinin 27/9/2000 tarihli ve E.No:1998/6921, K.No:2000/4825 sayılı Kararı ile)

6. (Değişik: 30/1/1985 - 85/9047 K.) Rektör yardımcıları, fakülte dekanları, enstitü ve yüksek okul müdürleri,

7. Genel ve katma bütçeli kuruluşların genel müdürleri,

8. (Değişik: 9/8/2010-2010/800 K.) Valilikçe belirlenecek sayıda, Garnizon Komutanınca tespit edilecek silahlı kuvvetler mensupları,

9. (Değişik: 3/10/1986 - 86/11081 K.) Vali yardımcıları, il emniyet müdürleri, büyük şehir belediye sınırları içindeki ilçe kaymakamları ile ilçe belediye başkanları,

10. (Değişik: 10/12/1985 - 85/10152 K) Hakimler, savcı yardımcıları, noter odası başkanı ile iktidar partisi, ana muhalefet partisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan diğer partilerin (alfabetik sıraya göre) il başkanları,

11. (Değişik : 30/1/1985 - 85/9047 K.) Dekan yardımcıları, enstitü ve yüksek okul müdür yardımcıları ile üniversitelerde belirlenecek diğer öğretim üyeleri,

12. Bakanlık müfettişleri, hesap uzmanları, sayıştay denetçileri,

13. Bakanlar Kurulu kararlarındaki imza sırasına göre bakanlıkların il teşkilatındaki amir, başkan ve müdürleri, il milli eğitim müdürlüğünce belirlenecek orta öğretim ve temel eğitim okul müdürleri ile öğretmenler,

14. Genel müdürlük ve bölge müfettişleri,

15. Resmi bankalar müdürleri, KİT ve TRT üst yöneticileri,

16. (Değişik : 10/12/1985 - 85/10152 K.) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunmayan siyasi partilerin il başkanları (alfabetik sıraya göre),

17. İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri,

18. O yerdeki mesleki kuruluşlar ve en fazla üyeye sahip basın kuruluşunun temsilcileri,

19. Özel banka müdürleri,

20. Kamu yararına çalışan dernek başkanları,

NOT:

1. Generaller ve amiraller içinde orgeneral/oramiral varsa (görev, izni v.b. maksatla geçici olarak o bölgede bulunma hali dahil) T.B.M.M. üyelerinden önce yer alırlar.

2. Korgeneral/koramiral ,tümgeneral/tümamiral, tuğgeneral/tuğamiraller tebrikata bir bütün olarak bölünmeden girerler.

3. Bu liste Devlet protokolüne ilişkin esaslar belirleninceye kadar uygulanır.

4. İlçe, bucak, kasaba ve köylerde tebrikata giriş sırası il'deki sıraya göre saptanır.

(1) Bu listenin 11/4/1984 tarih ve 84/7933 sayılı kararname ile değişik şeklindeki (12) sıra nolu hükmü (9) olarak değiştirilmiş ve listenin(10, 11, 12) sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

14.8.1981 TARİH ve 8/3456 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE			
Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin			
Tarihi	Numarası	Değiştirilen Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
11/4/1984	84/7933	-	21/4/1984
30/1/1985	85/9047	-	18/2/1985
10/12/1985	85/10152	-	3/1/1986
29/7/1994	94/5929	-	16/9/1994
13/4/1995	95/6791	-	1/6/1995
9/8/1999	99/13224	-	10/9/1999
22/11/2000	2000/1714	-	23/12/2000
9/8/2010	2010/800	7, (1) işaretli liste	8/9/2010
22/8/2011	2011/2172	7	26/8/2011
14/11/2011	2011/2408	(1) işaretli liste	29/11/2011

1106-1168